

De nieuwe waarschuwingstekst.

'Miljoenen voor goede doelen op het spel'

Loterijen blokkeerden gokwaarschuwing

Door: Redactie DDB

18-10-2023

Kansspelen

Loterijen hebben met succes gelobbyd om een nieuwe waarschuwingstekst voor gokken bij hun spellen te voorkomen. Dit meldt de NOS uit eigen onderzoek. De loterijen stelden in een brandbrief dat er minder geld naar goede doelen, cultuur en sport zou gaan als ze een nieuwe waarschuwing aan hun reclames moesten toevoegen.

Uit stukken die de NOS heeft opgevraagd met een beroep op de Wet open overheid (Woo) blijkt dat gokbedrijven zich hevig hebben verzet tegen de komst van een nieuwe waarschuwingstekst. Eerder bleek al dat gokbedrijven zich geregeld bemoeien met regels voor de sector. Een reconstructie.

‘Niet zonder risico’

De nieuwe waarschuwingstekst – Wat kost gokken jou? Stop op tijd – werd twee jaar geleden ontwikkeld op verzoek van de Tweede Kamer. Volgens initiatiefnemer Mei Li Vos van de PvdA was de oude tekst – Speel Bewust – te licht en te aansporend om te gaan gokken. Ze vroeg om een nieuwe tekst die door experts werd bedacht. Gokbedrijven mochten zich er nauwelijks mee bemoeien. Die experts zijn het ermee eens dat de huidige tekst anders moet. Door het woord 'speel' te gebruiken kunnen mensen aangezet worden om te gokken.

Na het testen van een aantal nieuwe teksten wordt ‘Wat kost gokken jou? Stop op tijd’ als winnaar gekozen, ondanks verzet van gokbedrijven. Deskundigen raden aan om die slogan voor alle kansspelen te gebruiken, waaronder online gokken en loterijen. Ze wijzen op mogelijke verwarring als er verschillende teksten worden gebruikt. ‘De indruk kan gewekt worden dat sommige spelen geen risico met zich meebrengen’, schrijven ze.

Toch is het de grote loterijen gelukt om de oude waarschuwingstekst te blijven gebruiken. Ze stuurden gezamenlijk onder meer een brandbrief naar het ministerie waarin ze schreven dat de 800 miljoen euro die jaarlijks door loterijen wordt afgedragen op het spel staat.

Jantje Beton

Ze wezen erop dat op lootjes van Jantje Beton, KWF en de Zonnebloem de nieuwe waarschuwing komt te staan. 'Dit kan niet de bedoeling zijn. Loterijen hebben niets met gokken te maken', aldus de loterijen. In onderzoeken worden loterijen doorgaans wel als gokspel meegenomen, al is het risico op verslaving kleiner dan bij online gokken.

De loterijen onderbouwen niet waarom zij denken dat er minder gespeeld gaat worden als de waarschuwing wordt meegenomen. De experts denken juist dat de waarschuwing bij loterijen niet tot minder verkochte lootjes leidt, maar ook die claim wordt niet onderbouwd. Ze benadrukken dat de waarschuwingsteksten mensen bewuster maken over de risico's van gokken.

Drama voltrekt zich

Ambtenaren van het ministerie van Justitie zitten met de kwestie in hun maag, blijkt uit mail- en appverkeer. 'Je ziet het drama zich als het ware voltrekken', wordt er intern gemaaild over de procedure om een nieuwe tekst te kiezen. Ambtenaren neigen ernaar om te kiezen voor een andere waarschuwing waarin het woord gokken niet voorkomt, maar vermoedden dat het Trimbos-instituut, dat de opdracht kreeg om de procedure te begeleiden, dat niet ziet zitten.

Het valt ambtenaren op dat loterijen bij de Tweede Kamer aan het lobbyen zijn. ‘Ze zetten natuurlijk de sport en goede doelen daarvoor in’, appen ze naar elkaar. Op het laatste moment krijgen loterijen hulp van de VVD. Kamerlid Rudmer Heerema dient een motie in om voor de loterijen een uitzondering te maken. Mede met steun van de PvdA wordt die motie aangenomen en hebben loterijen nog altijd de oude waarschuwingstekst erbij staan: 'Speel Bewust'.